

Justis- og beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2017

Politidirektoratet

02.02.2017

INNHold:

1	INNLEDNING	3
2	HOVEDUTFORDRINGER OG OVERORDNEDE PRIORITERINGER.....	3
3	MÅL FOR JUSTIS- OG BEREDSKAPSEKTOREN	5
3.1	Straffesakskjeden	5
3.2	Samfunnssikkerhets- og beredskapskjeden	6
3.3	Migrasjonsskjeden.....	6
4	MÅL, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG	6
4.1	Nærpolitireformen	7
4.2	Straffesakskjeden	10
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap	16
4.4	Migrasjonsskjeden.....	20
4.5	Sikker og effektiv identitetsforvaltning.....	22
5	ØVRIGE OPPDRAG/FELLESFØRINGER.....	23
5.1	Saker fra Riksrevisjonen	23
5.2	Internkontroll og risikovurderinger	23
5.3	Byggesaker	24
5.4	Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet	24
5.5	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen.....	25
6	STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING.....	26
6.1	Etatsstyringsmøter	28
6.2	Evalueringer	28
7	BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER.....	28
7.1	Budsjettrammen for 2017	28
8	FULLMAKTER.....	33
	VEDLEGG.....	35

1 INNLEDNING

Det vises til Prop. 1 S (2016-2017) fra Justis- og beredskapsdepartementet og Innst. 6 S (2016-2017). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak av 16. desember 2016 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2017, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.4.

Tildelingsbrevet for Politidirektoratet tar utgangspunkt i målene som er satt i Prop. 1 S (2016-2017) og de hovedutfordringene som er særlig relevante for politiet i 2017. De mål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Politidirektoratet i 2017. Departementets styringssignaler er rettet til Politidirektoratet, men gjelder for hele politi- og lensmannsetatens virksomhet. For politiets straffesaksbehandling inngår også riksadvokatens sentrale og landsdekkende prioriteringer som et premiss og forutsetning.

Politidirektoratet har ansvar for å følge opp sentrale dokumenter fra Stortinget og regjeringen, regjeringens handlingsplaner og andre dokumenter som gir føringer og oppdrag innenfor direktoratets ansvarsområde. Justis- og beredskapsdepartementet legger i tildelingsbrevet vekt på å omtale endringer og områder som departementet vil følge opp spesielt. Departementet legger til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av Hovedinstruksen for Politidirektoratet, samt øvrig gjeldende regelverk og instruksjer.

2 HOVEDUTFORDRINGER OG OVERORDNEDE PRIORITERINGER

Målet med nærpoltireformen er et politi som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet. Reformen skal gjennomføres, samtidig som kvaliteten på tjenestene på de viktigste områdene skal forbedres eller videreføres på samme nivå. Dette er politiets viktigste oppgave og største utfordring i 2017. Nærpoltireformen er nærmere beskrevet i punkt 4.1 i dette brevet.

Reformen skal gi mer kvalitativt lik polititjeneste. Kvaliteten på tjenestene vi får som innbyggere, skal ikke være betinget av hvor i landet en bor. Det skal ikke være store forskjeller i hvor raskt en sak blir behandlet, hvor stor sannsynligheten er for at den kriminaliteten borgerne har blitt utsatt for blir oppklart og den ansvarlige straffet, hvor raskt politiet er på plass hvis en blir utsatt for alvorlig ulykke eller et kriminelt forhold, eller hvilken service politiet gir når det er behovet for nytt pass eller en annen forvaltningstjeneste. Det er ikke mulig å unngå at geografi har betydning for politiets responstid, men de geografiske forskjellene på tjenestetilbudet skal være minst mulig.

Politiet har ikke utnyttet mulighetene som ligger i moderne teknologi på en god nok måte. Etaten har et stort etterslep på IKT-området. Samtidig er kriminaliteten i kraftig utvikling, og inntar stadig nye former og arenaer. Digital utvikling blir både et verktøy og

en arena for tradisjonell kriminalitet, samtidig som det skaper nye kriminalitetsformer. Når kriminaliteten endrer seg, må politiet også endre sin kompetanse, sine arbeidsmetoder og sin strategiske tenkning. Manglende digitalisering hemmer politiets oppgaveløsning i dag, og vil gjøre det i enda større grad i morgen. Politiet trenger derfor nye og bedre arbeidsverktøy for å jobbe smartere og mer effektivt.

Politiet blir kritisert for mangel på god ledelse, for lav takhøyde og liten grad av åpenhet. Det fremkommer av de ulike evalueringene og utredningene av etaten gjennomført de siste 5 årene. På bakgrunn av dette er et av effektmålene i nærpolitireformen å danne et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit, gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap. Det vil være en sentral lederoppgave å jobbe for å nå dette målet gjennom å utvikle nye metoder og felles praksis i god samhandling med eksterne og interne aktører.

Norsk politi er vesentlig styrket i 2017. Aldri tidligere har det totale budsjettet for politi- og lensmannsetaten vært så stort, og aldri før vil så mange nyutdannede fra Politihøgskolen bli ansatt som i 2017. Samtidig forsterker den store oppbemanningen behovet for å fornye og sikre IKT infrastruktur, utvikle nye og mer effektive dataverktøy, bytte ut og helst øke antall biler og annet utstyr. Til tross for økte bevilgninger og flere politiutdannede i arbeid, vil det økonomiske handlingsrommet være stramt, og det må foretas nødvendige og vanskelige prioriteringer. For å øke handlingsrommet i distrikt og særorgan er det viktig at driften effektiviseres og mulige gevinster realiseres.

Tilgjengelige ressurser må settes inn der de ut fra erfaring forventes å ha størst effekt i forhold til de overordnede politiske målsetningene. Dette tilsier at noen områder må prioriteres foran andre både på strategisk nivå, og i det daglige operative arbeidet. Siden ressursene er begrenset, vil en beslutning om å bruke mer til noe alltid gå ut over noe annet. Prioriteringene på strategisk nivå må ta utgangspunkt i gitt ressursramme, politiske føringer, og kriteriene «forventet nytte», «nødvendig ressursbruk» og «alvorlighet». Innenfor straffesaksområdet vil også riksadvokatens føringer og prioriteringer sette rammer. Politidirektoratet har ansvaret for at det utarbeides tydelige kriterier for hvordan de overordnede prioriteringer skal operasjonaliseres og praktiseres, og at det er åpenhet om disse kriteriene. Siktemålet må være at prioriteringskriteriene skal være både forstått og bredt forankret.

Forebygging skal i 2017 implementeres i politiets strategiske arbeid. Forebygging skal være politiets primærstrategi.

Som i 2016 skal politiet i 2017 særlig prioritere tre kriminalitetsområder:

- Alvorlig integritetskretnende kriminalitet, med særlig vekt på vold og overgrep mot barn og unge
- Alvorlig profittmotivert kriminalitet, med særlig vekt på økonomisk kriminalitet
- IKT kriminalitet

Den registrerte kriminaliteten i form av antall anmeldte forhold har gått ned de siste årene. Ulike former for kriminalitet er i stadig større grad nettbasert. Barn utsettes for

overgrep på nett og ulike former for økonomisk kriminalitet skjer på nettet. IKT kriminalitet kan også være en alvorlig trussel mot samfunnssikkerheten.

Samfunnet står også overfor utfordringer på områder innen samfunnssikkerhet og beredskap. Det er en prioritert oppgave å redusere sårbarheten, slik at samfunnet blir mer robust til å håndtere hendelser og kriser. God risikohåndtering er avhengig av et godt samspill mellom statlige, regionale og kommunale aktører, og i flere tilfeller også private og frivillige, er en forutsetning for et effektivt samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Hvis vi ikke evner å uttransportere de som får avslag på sine søknader om opphold, vil det føre til økt belastning på offentlige tjenester, behov for flere mottaksplasser og flere omgjøringsanmodninger. Når et stort antall personer lever ulovlig i landet, mange med uavklart identitet og ofte på et for myndighetene ukjent oppholdssted, øker faren for at det begås kriminelle handlinger. Arbeidet med retur og ID-avklaring er derfor viktig i et samfunnssikkerhets- og kriminalitetsforebyggende perspektiv.

Flere større utredninger avgis i 2017: Påtaleanalysen, særorganutredningen og rapporten fra bevæpningsutvalget. Politidirektoratet må i 2017 sette av nødvendige ressurser til å bidra i arbeidet med oppfølgingen av disse utredningene. I tillegg må direktoratet sette av ressurser og etablere et mottaksprosjekt knyttet til arbeidet med politiets nasjonale beredskapssenter.

Politidirektoratet må fortsette sitt arbeid med å være et utviklings-, ledelses- og samordningsorgan for norsk politi. Direktoratet må ha kompetanse og ressurser til å se sammenhenger og videreutvikle sin faglige rolle.

3 MÅL FOR JUSTIS- OG BEREDSKAPSSEKTOREN

Regjeringens mål for justissektoren ble endret med virkning fra 2015. Målene er på områder innenfor de tre kjedene som er særskilt utfordrende og der Regjeringen i denne regjeringssperioden ønsker å oppnå bedre resultater.

3.1 Straffesakskjeden

Straffesakskjeden inkluderer blant annet forebygging, etterforskning, påtale, domstolsbehandling, straffegjennomføring og tilbakeføring til samfunnet. En effektiv straffesakskjede forutsetter kunnskapsbasert beslutningsstøtte og god samhandling mellom virksomhetene. Departementet legger til grunn at politiet samhandler med de andre aktørene i straffesakskjeden i den utstrekning som er nødvendig for den samlede måloppnåelse i kjeden. Det er i mange saker påkrevet internasjonalt samarbeid både på etterretnings- og etterforskningsstadiet, og det er viktig å utnytte de mulighetene som ligger i organisasjoner som blant annet Interpol, Europol og Eurojust. Forebygging og bekjempelse av kriminalitet krever i tillegg innsats fra aktører utenfor justissektoren. Derfor vektlegges godt samarbeid med kommunene, andre offentlige virksomheter, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Under straffesakskjeden er det følgende mål:

- En mer effektiv straffesakskjede
- Styrke forebyggingen av kriminalitet
- Redusere alvorlig kriminalitet

3.2 Samfunnssikkerhets- og beredskapskjeden

Kjeden er kjennetegnet av mange aktører som ivaretar ulike deler av beredskapen. Aktørene i kjeden har ansvar for å ha tilstrekkelig kunnskap og oversikt over risiko og sårbarheter, drive effektiv og målrettet forebygging, ha tilstrekkelig beredskap og krisehåndteringsevne, kunne gjenopprette funksjoner ved ødeleggelser, samt lære av erfaringer fra øvelser og hendelser. Politiet skal yte befolkningen hjelp og bistand i faresituasjoner, i lovbestemte tilfeller og ellers når forholdene tilsier at hjelp og bistand er påkrevet og naturlig.

Under samfunns- og beredskapsområdet er det følgende mål:

- Redusere sårbarhet i samfunnet
- Kunnskapsbasert forebygging
- Styrket samhandling i forbindelse med beredskap og krisehåndtering
- Bedre ledelse og styrket ledelseskultur.

3.3 Migrasjonskjeden

Migrasjon handler om mennesker som flytter fra en stat til en annen og omfatter både inn- og utvandring. Regjeringen arbeider for å redusere antall asylsøkere uten beskyttelsesbehov og raskere retur av personer uten lovlig opphold i Norge. Det er en sammenheng mellom ankomst, saksbehandling, avklaring av identitet og uttransportering. God måloppnåelse avhenger av at virksomhetene i utlendingsforvaltningen samarbeider tett og foretar samordnede valg og prioriteringer. Politiet, Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda må prioritere slik at man sammen sikrer best mulig samlet måloppnåelse. Politiets viktigste oppgaver her er å registrere alle som søker om beskyttelse, finne personer som ikke har lovlig opphold i Norge, etterforske identitetsopplysninger der det er nødvendig og å uttransportere personer som ikke har eller får innvilget opphold i Norge, og som ikke etterkommer plikten om å forlate Norge på egen hånd. Dette arbeidet er viktig både i et samfunnssikkerhetsperspektiv, og for å bekjempe ulike former for kriminalitet.

Under migrasjonskjeden er det følgende mål:

- Raskere avklaring av identitet
- Raskere retur

4 MÅL, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG

I 2016 har Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet arbeidet med å utvikle styringsdialogen for politi- og lensmannsetaten, med større vekt på samfunns- og brukereffekter. Politidirektoratet skal gi egen vurdering av effektene av politiets innsats overfor ulike målgrupper, samt tilbakemeldinger og resultater fra brukerundersøkelser/publikumsundersøkelser, jf. pkt. 6.1.1 i tildelingsbrevet for 2016. Utviklingsarbeidet skal fortsette med sikte på i større grad å styre på samfunns- og brukereffekter framfor

gjennomføring av aktiviteter og oppdrag fra 2018. Det forutsettes at Politidirektoratet fortsetter å bidra i arbeidet med utviklingen av brukereffekter og styringsparametere i 2017.

Departementet legger til grunn at Politidirektoratet der det er relevant, fastsetter resultatkrav knyttet til styringsparametere hvor dette ikke er fastsatt fra departementet, jf. Økonomiregelverket i staten.

Politidirektoratet skal varsle departementet om vesentlige avvik i forhold til tildelingsbrevet og vedtatte planer straks virksomheten får kjennskap til slike, og redegjøre for årsaker, konsekvenser og forslag til tiltak/håndtering, jf. Hovedinstruks til Politidirektoratet.

4.1 Nærpolitireformen

Politidirektoratet fikk i 2015 i oppdrag å starte gjennomføringen av nærpolitireformen, et arbeid som vil fortsette i flere år fremover. Nærpolitireformen skal legge til rette for et politi som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet.

Nærpolitireformen innebærer en betydelig omstilling av politiet med formål å styrke etatens måloppnåelse, og derved bidra til et tryggere samfunn. Gjennomføring av nærpolitireformen er den høyest prioriterte utviklingsoppgaven i politiet de nærmeste årene, samtidig som kvaliteten på tjenestene på de viktigste områdene skal forbedres eller videreføres på samme nivå.

Visjon og effektmål for Nærpolitireformen

Et politi som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet					
Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal forankring og samhandling	Et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet	Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap	Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaring	Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap	Et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk nye metoder og ny teknologi

For å realisere nærpolitireformens seks effektmål skal det gjennomføres aktiviteter og utviklingstiltak innenfor to overordnede satsingsområder:

1. Arbeide helhetlig og målrettet med sterk lokal tilstedeværelse. Dette satsingsområdet omhandler: Tverrgående faglige satsinger, etterforskning, forebygging, etterretning og beredskap. Satsingsområdet er videre i dokumentet plassert inn under kjedene.

2. Utvikle politiet som organisasjon. Dette satsingsområdet omhandler: strategisk styring, organisering, holdninger, kultur og ledelse og teknologi.

En rekke tiltak skal gjennomføres i forbindelse med reformen, og Politidirektoratet har ansvar for å innrette disse slik at det oppnås best mulig samlet effekt. Utvalgte tiltak som departementet ønsker å følge særskilt i 2017 er fremhevet som oppdrag med rapporteringskrav. Andre oppgaver som er nevnt i politiske dokumenter eller i masterplanen for nærpelitireformen, forutsettes gjennomført, selv om de ikke er spesifikt nevnt i dette tildelingsbrevet. Politidirektoratet skal i forkant av hvert etatsstyringsmøte gi en overordnet statusrapport på den helhetlige fremdriften i reformen. For de tre tertialmøtene inngår reformrapporteringen i tertialrapporten. For ekstramøtene rapporteres det på reformen, og eventuelt andre saker som settes på agenda.

Politidirektoratet har utarbeidet en gevinstplan for nærpelitireformen. Planen skal revideres som følge av budsjettbehandlingen for 2017. Det er viktig at etaten realiserer gevinstene slik gjeldende plan legger opp til. Utgifter og gevinstuttak vil bli håndtert i den ordinære budsjettprosessen. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) foretar en følgeevaluering av nærpelitireformen. Det er viktig at politiet anvender funnene i evalueringen i arbeidet med gjennomføringen av reformen.

For å sikre at kunnskap blir utviklet og brukt på egnet måte skal Politidirektoratet i 2017 starte arbeidet med å utvikle en kunnskapsstrategi for politiet.

Oppdrag:

- O1 Gjennomføre nærpelitireformen i henhold til gjeldende masterplan. Det skal rapporteres til departementet annenhver måned om kvalitet, fremdrift, risiko, økonomi og gevinstrealisering.

4.1.1 Sikre en mer enhetlig organisering av politidistriktene

Fra 1. januar 2016 ble det iverksatt en ny politidistriktsinndeling med 12 politidistrikter. Den nye inndelingen skal bidra til en mer enhetlig organisering og gi et godt grunnlag for å utøve en mer effektiv strategisk ledelse av politiet.

Det er vedtatt en overordnet organisasjonsmodell for politidistriktene.

Organisasjonsmodellen stiller krav til hvilke funksjonelle driftsenheter politidistriktene skal ha. De geografiske driftsenhetene har som hovedregel ansvar for polititjenesten innenfor sitt område, og må sikres tilstrekkelige ressurser til å ivareta denne rollen.

I fremtiden skal politiet jobbe mer standardisert og etter beste praksis.

Publikum skal oppleve at politiet utfører sine tjenester på en tilnærmet lik måte, og med like høy kvalitet, uavhengig av hvor de henvender seg.

Oppdrag:

- O2 Ny enhetlig organisasjonsstruktur skal være etablert i alle politidistrikter i løpet av 2017.

4.1.2 Beslutte og iverksette ny tjenestestedsstruktur

Grunnlaget for endringer i tjenestestrukturen har blitt lagt i 2016, gjennom samarbeid mellom politidistriktene og kommunene. I 2017 skal ny struktur besluttes og arbeidet skal iverksettes så raskt som mulig. Kommunene har klageadgang, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestruktur i politi- og lensmannsetaten.

Politiet skal være tilgjengelig og synlig for publikum, også på nett. Det skal være tett samarbeid med kommunene og samhandlingen med de øvrige nødetatene skal styrkes. Politiet skal ha god lokalkunnskap og bred kontaktflate mot lokalsamfunn og innbyggere. En velfungerende kontaktflate mellom politi og lokalsamfunn er en forutsetning for god forebygging, beredskap og kriminalitetsbekjempelse. Deltakelse og eierskap til forebyggende arbeid skal forankres på strategisk nivå i politiet.

Oppdrag:

- O3 Klager på Politidirektoratets beslutning om ny lokal struktur i politiet skal være mottatt i departementet innen 01.04.2017.
- O4 Incentivordning for bosetting og tilstedeværelse av politiansatte i lokalmiljøet skal konkretiseres innen 01.04.2017.

4.1.3 Effektivisere og heve kvaliteten på politiets administrative oppgaver

Flere administrative fellestjenester skal etableres, og eksisterende skal i større grad anvendes slik at det frigjøres ressurser som kan omdisponeres til politiets publikumsrettede tjenester.

Regjeringen har besluttet at det skal etableres en felles nasjonal enhet for lønns- og regnskapsoppgaver i Kristiansund.

Oppdrag:

- O5 Politiets kompetansesenter for lønn og regnskap skal etableres i Kristiansund.

4.1.4 Holdninger, kultur og ledelse

Arbeidet med holdninger, kultur og ledelse skal være et prioritert område i 2017, både i grunn-, etter- og lederutdanningen, og i den daglige tjenesteutøvelsen. Målsetningen er å levere bedre tjenester til befolkningen gjennom utvikling og innføring av metoder og verktøy som gjør at politiet jobber målrettet og effektivt. Dette inkluderer rutiner og retningslinjer slik at medarbeidere trygt kan si ifra om kritikkverdige forhold og lære av feilene som gjøres. I tillegg skal kompetansen på alle nivå i etaten heves gjennom utvikling av metoder for bedre ledelse og styring. Difi skal evaluere arbeidet med holdninger, kultur og ledelse. Evalueringen vil gi viktig lærdom for det videre arbeidet med dette sentrale området for utvikling av politiet. Se også omtale i pkt. 4.3.4.

Oppdrag:

- O6 Gjennomføre lederutvikling i henhold til masterplan
- O7 Utarbeide og implementere etiske retningslinjer

4.2 Straffesakskjeden

Redusert kriminalitet er et overordnet samfunns mål, og virksomhetene i hele straffesakskjeden skal bidra til dette målet.

4.2.1 En mer effektiv straffesakskjede

En effektiv straffesakskjede, med god kvalitet og fremdrift i alle ledd, er viktig for å oppnå best mulig forebyggende effekt, økt rettssikkerhet for de involverte og for å bidra til bedre kriminalitetsbekjempelse.

I straffesakshåndteringen er det en utfordring at sakene blir stadig mer komplekse og krever spesialkompetanse innen områder som IKT og økonomi. Den grenseoverskridende kriminaliteten stiller store krav til samarbeid mellom politidistriktene, samarbeid med andre kontrollmyndigheter og samarbeid på tvers av landegrensene.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S1	Restanser i straffesaker	<ul style="list-style-type: none">- Antall ikke påtaleavgjorte saker – eldre enn 12 mnd. skal ikke overstige 5 000.- Antall ikke påtaleavgjorte saker – eldre enn 3 mnd. skal ikke overstige 30 000.	Tertialvis
S2	Frister for tilrettelagte avhør	Frister for tilrettelagte avhør i statens barnehus skal overholdes. <ul style="list-style-type: none">- Utvikling i ventetid for gjennomføring av tilrettelagte avhør – fordelt på politidistrikt og innen de ulike fristkategoriene	Månedlig

Oppdrag:

- O8 Utarbeide et forslag til et felles standardisert forkynningsskjema av dommer, kjennelser og beslutninger i straffesaker og erklæring av anke som skal benyttes både av politiet, påtalemyndigheten, domstolene og kriminalomsorgen. Frist 01.07.2017.
- O9 Implementere handlingsplan for løft av etterforskningsfeltet (Nærpolitireformen).
- O10 Følge opp innføringen av arbeidsformen «politiarbeidet på stedet» og utvikle den på nye områder. Politidirektoratet skal sikre at arbeidsformen er innført på nasjonalt nivå innen utgangen av 2018. (Nærpolitireformen).
- O11 Implementere etterretning i henhold til etterretningsdoktrine for politiet i løpet av 2017/2018 (Nærpolitireformen).
- O12 Ferdigstille ABIS-prosjektet slik at fingeravtrykk og personfoto forvaltes i samme løsning. Sporregister for foto og ansiktsgjenkjenningssystem skal være innført i politiet. Systemet skal være tilrettelagt slik at politiets øvrige systemer innenfor grensekontroll, pass og ID-kort og utlendingsforvaltningen kan benytte seg av ABIS-tjenestene der det er hensiktsmessig og det er hjemmelsgrunnlag for det.

4.2.2 Styrke forebygging av kriminalitet

Redusert kriminalitet sparer samfunnet for betydelige menneskelige lidelser og store økonomiske kostnader. Effektiv forebygging av kriminalitet vil bidra til å redusere kriminaliteten og den totale ressursbruken i straffesakskjeden.

Forebygging og tidlig innsats på alle kriminalitetsområder skal styrkes. Tett samhandling mellom ulike aktører, sammen med et faglig og systematisk kunnskapsgrunnlag, er viktig i det forebyggende arbeidet. Politiet må videreutvikle det tverrsektorielle samarbeid om kriminalitetsforebygging.

Selv om forebygging skal være en primærstrategi på alle kriminalitetsområder, er det grunn til å fremheve barn og unge som en særlig viktig målgruppe for det forebyggende arbeidet. Gjennom tidlig innsats har politiet og samarbeidende aktører et særskilt potensial for å snu en uheldig utvikling. Barn og unge som begår gjentatt kriminalitet skal gis særskilt prioritet. Politiet må i større grad følge opp unge lovbrøyttere i risikozonen. Politidirektoratets egen analyse av barne- og ungdomskriminaliteten viser at unge gjengangere i stor grad fortsetter å begå lovbrudd.

For å sikre gjennomtenkt utvikling av fysiske omgivelser må politidistriktene ha tilstrekkelig kompetanse om kriminalitetsforebyggende hensyn, jf. plan- og bygningsloven. Herunder kunnskap om hvordan man bruker innsigelsesmyndighet i planprosesser der dette er relevant.

Trafikkriminalitet forårsaker mange dødsfall og alvorlige ulykker. Kampen mot trafikkriminalitet må derfor forsterkes. I Meld. St. 40 (2015-2016) Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering fremheves behovet for økt og bedre felles innsats fra alle aktører i trafikksikkerhetsarbeidet. Trafikksikkerhetsinnsats, og kriminalitetsbekjempelse som en del av denne innsatsen, er viktige oppgaver for politiet. Med den betydelige stillingsveksten i 2017, legger departementet til grunn at det er gode forutsetninger for å styrke kampen mot trafikkriminalitet og forbedre trafikksikkerheten, herunder å bidra ytterligere i det tverretatlige samarbeidet. Det er også viktig at det sikres en god koordinering mellom UP og politidistriktene.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S3	Vurdering av kriminalitetens omfang og karakter	<ul style="list-style-type: none">- Utvikling i den registrerte kriminaliteten – antall lovbrudd, type kriminalitet- Utviklingen sett opp mot data fra aktuelle selvrappoterings- og mørketallsstudier- Forventede kriminalitetsutfordringer (trend)- Utvikling av barne- og ungdomskriminaliteten i Norge, med særlig fokus på unge i risikozonen.	Tertialvis Årsrapport Årsrapport Årsrapport – som særskilt vedlegg

S4	Tidlig innsats/ kriminalitetsforebyggende samarbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Bruk av bekymringssamtaler - Bruk av samarbeidsstrukturer som politiråd og SLT - Bruk av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, totalt og fordelt på politidistrikt - Politikontakt skal være etablert i alle kommuner 	Årsrapport
S5	Forebygging gjennom forvaltning	Tilbakekallelse av tillatelser (våpenkort, førerkort, ordensvaktgodkjenning, pass mv.) for å forebygge kriminalitet og ulykker.	Årsrapport

Oppdrag:

- O13 Iverksette et prøveprosjekt for styrket samhandling mellom politi og lokalsamfunn (kommune, frivillige organisasjoner og næringsliv) i minst ett politidistrikt, jf. Prop. 61 LS (2014-2015).
- O14 Utvikle og gjennomføre en rusforebyggende kampanje i videregående skole, i samarbeid med skole- og helsemyndigheter. Kampanjen skal gjennomføres i forbindelse med skolestart.
- O15 Gjennomføre en særskilt satsing på Grønland i Gamle Oslo bydel – kriminalitetsforebygging. Oppdraget skal utføres i nært samarbeid med IMDi og Oslo kommune.
- O16 Videreutvikle kriminalitetsforebygging som en primærstrategi for politiets innsats mot kriminalitet (Nærpolitireformen).
- O17 Bidra i arbeidet med ny nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg.
- O18 Politidirektoratet skal delta i prosjektgruppe med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet om et utviklingsprosjekt som skal sørge for bedre oppfølging av skolenes og barnehagenes beredskap mot alvorlige tilsiktede hendelser, jf. kommende felles oppdragsbrev.
- O19 Det skal iverksettes et pilotprosjekt i minst ett politidistrikt der helsevesenet overtar ansvaret for berusede personer slik at disse ikke plasseres på glattcelle. Likelydende oppdragsbrev til Politidirektoratet og Helsedirektoratet om å utrede, planlegge og iverksette pilotprosjektet vil bli utarbeidet.

4.2.3 Redusere alvorlig kriminalitet

For å skape et tryggere samfunn er det et mål å redusere den alvorlige kriminaliteten, som alvorlig integritetskrenkende kriminalitet og alvorlig profittmotivert kriminalitet.

Alvorlig integritetskrenkende kriminalitet

Alvorlig integritetskrenkende kriminalitet som vold, herunder vold i nære relasjoner, og seksuallovbrudd skal gis prioritet. Dette er kriminalitet som gir store belastninger for ofrene, deres familie og nettverk, og som har store menneskelige og samfunnsmessige kostnader. Barn er en særlig sårbar gruppe, og saker der barn er ofre skal gis særskilt prioritet.

Bruk av risikovurderingsverktøyene SARA og PATRIARK, omvendt voldsalarm og besøksforbud, herunder oppfølging av brudd, skal ha prioritet i alle politidistrikter. Kripos sin seksjon for seksuallovbrudd skal styrkes.

Vold og overgrep mot barn skal være et særskilt satsingsområde. For å styrke arbeidet på feltet skal flere påtalejurister, etterforskere og avhørere settes av til dette kriminalitetsområdet. Statens barnehus skal styrkes for å sikre at avhør tas innenfor lovpålagte frister og at volds- og overgrepsutsatte barn som avhøres på barnehusene får god oppfølging.

Internettrelaterte overgrep mot barn utgjør en stor utfordring, og sakstilfanget er sterkt økende. Innsatsen på dette feltet skal styrkes. Kripos skal bistå politidistriktene, og ta et helhetlig ansvar for å utvikle nye metoder i dette arbeidet.

Hatkriminalitet skal ha prioritet på lik linje med annen alvorlig integritetskrenkende kriminalitet. Dette er kriminalitet som er alvorlig både for de som rammes av den, men også fordi den bidrar til å spre frykt i grupper av befolkningen.

Departementet vil komme tilbake med en nærmere beskrivelse av forventninger knyttet til Politidirektoratets rolle som program- og prosjektpartner i arbeidet med EØS midlene i et eget oppdragsbrev. Oppdragsbrevet vil omhandle oppfølging i inneværende programperiode og forventninger til Politidirektoratets rolle i den neste programperioden.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S6	Vold i nære relasjoner/ vold og overgrep mot barn	<ul style="list-style-type: none"> - Implementering og bruk av SARA - Implementering og bruk av PATRIARK - Besøksforbud, herunder oppfølging av brudd 	Tertialvis
S7	Hat-kriminalitet	<ul style="list-style-type: none"> - Bruk av straffelovens §§ 185, 186 samt § 77 - Registrering av hatkriminalitet i politiets straffesakssystem (subjektiv oppfatning av motiv) med statistikk over hatkriminalitet (pr. politidistrikt for anmeldte og påtaleavgjorte saker, samt for domfellelser totalt). 	Årsrapport

Alvorlig profittmotivert kriminalitet

Alvorlig profittmotivert kriminalitet, som grov narkotikaovertrødelse, grovt ran, menneskehandel, menneskesmugling, ulike former for økonomisk kriminalitet, arbeidslivskriminalitet og grov miljøkriminalitet skal prioriteres.

Dette er kriminalitet som i tillegg til å ramme personer og virksomheter, kan bidra til å undergrave samfunnsstrukturen ved å fortrenge lovlydige næringsdrivende. Alvorlig profittmotivert kriminalitet knyttes ofte til organiserte kriminelle nettverk. Det må sikres

sterke fagmiljø innen etterforskning samt legges til rette for bedre samordning av innsatsen med øvrige kontrolltater og næringslivet.

Innsatsen mot alle former for menneskehandel skal styrkes og målrettes, jf. regjeringens handlingsplan på feltet.

Justis- og beredskapsdepartementets strategi for å bekjempe IKT-kriminalitet skal følges opp og videreutvikles i samarbeid med Politidirektoratet. Det skal årlig utarbeides en særskilt, felles trusselvurdering for IKT-kriminalitet på departementets fagområde.

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skal være høyt prioritert i 2017. Innsatsen skal omfatte både forebygging og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og ha et helhetlig aktørperspektiv. Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet skal følges opp gjennom etatenes arbeid, og i samarbeid mellom etatene.

Arbeidstilsynet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og politiet skal styrke samordningen av innsatsen for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, nasjonalt og regionalt. Et viktig mål for myndighetssamarbeidet er bedre utnyttelse av etatenes virkemidler slik at de samlet gir best mulig effekt.

Etatene må sørge for at felles prioriteringer for innsatsen gjøres med utgangspunkt i analyser og kunnskap. Det nasjonale tverretatlige senteret for analyse og etterretning skal levere kunnskapsprodukter til etatene og det tverretatlige samarbeidet. Det forventes også at etatene felles operative innsats bidrar til en systematisk kunnskapsutvikling av hvordan omfanget av arbeidslivskriminaliteten utvikler seg og identifiserer nye kjennetegn ved denne kriminaliteten.

Det skal være et praktisk og operativt samarbeid mellom etatene på lokalt nivå. Dette skal være formalisert, for eksempel gjennom samarbeidsavtaler, og forankret i en felles forpliktende nasjonal handlingsplan.

Det pågående samarbeidet ved de samlokaliserte sentrene i Bergen, Stavanger, Trondheim, Kristiansand og Oslo skal utvikles og styrkes ytterligere. I 2017 styrkes og utvides dette samarbeidet ytterligere gjennom snarlig etablering av to nye samlokaliserte enheter. Det er bevilget til sammen 25 mill. kroner til Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten til dette formål. Sentrene skal etableres så snart som mulig og lokaliseres dit hvor det etter etatenes vurdering vil ha størst effekt i arbeidet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Alle etatene som deltar i sentrene skal stille ressurser til rådighet slik at både sentrene og etatene kan bekjempe arbeidslivskriminalitet på en effektiv og slagkraftig måte. Det skal utvikles en felles styringsmodell og tydeliggjøre roller og rammer for samarbeidet.

De fire samarbeidende etatene skal utarbeide en felles rapport hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av samarbeidet innen 15. februar 2018. Politidirektoratet skal

også omtale resultatene av innsatsen mot arbeidslivskriminalitet innenfor eget forvaltningsområde i etatens årsrapport.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S8	Inndragning av utbytte fra straffbare handlinger	- Antall saker med inndragning av økonomiske verdier - Totalt inndratt beløp - sammenliknet med snitt for siste 3 år	Tertialvis

Oppdrag:

- O20 Prøve ut risikovurderingsverktøyet SARA for barn i Sør-Øst politidistrikt, jf. Oppdragsbrev 38/2016.
- O21 Etablere tolv offeromsorgskontorer i tilknytning til politiet etter modell fra Støttesenteret i Trondheim, jf. Oppdragsbrev 34/2016.
- O22 Utarbeide en veileder for politiets registrering av hatkriminalitet.
- O23 Legge til rette for økt bruk av elektronisk kontroll ved kontaktforbud.
- O24 Forbedre registreringen av ilagt besøksforbud. Frist 31.12.17.

	Rapportering	Frist
R1	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2014-2017 – oppfølging av relevante tiltak.	Årsrapport
R2	Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017–2021) – oppfølging av relevante tiltak. Behandles i Stortinget våren 2017.	Årsrapport
R3	Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet – oppfølging av relevante tiltak.	Tertialvis
R4	Justis- og beredskapsdepartementets strategi mot IKT-kriminalitet – oppfølging av relevante tiltak.	Årsrapport
R5	Regjeringens strategi mot hvitvasking, terrorfinansiering og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen – oppfølging av relevante tiltak.	Tertialvis
R6	Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel – oppfølging av relevante tiltak, herunder utarbeide forslag til ny modell for å samordne innsatsen på en bedre måte innen 15.4.2017.	Årsrapport
R7	Handlingsplan mot antisemittisme (2016-2020)/ Regjeringens strategi mot hatefulle ytringer (2016-2020)/ Regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (2017-2020) - oppfølging av relevante tiltak mot hatkriminalitet.	Årsrapport
R8	Bekjempelse av økonomisk kriminalitet, rapportere på <ul style="list-style-type: none"> – Antall saker vedrørende alvorlig konkurskriminalitet – Antall saker – oppfølging av hvitvaskingsmeldinger 	Årsrapport
R9	Utvikling i avdekket kriminalitet begått av organiserte kriminelle nettverk, herunder beskrivelse av igangsetting av større operasjoner, bruk og utvikling av arbeidsmetodikk, rutiner,	Årsrapport

	prosesser mv.	
R10	Redegjøre for metodeutvikling og organisering av arbeidet mot internettrelaterte overgrep mot barn	Årsrapport

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

For at politiet skal være i stand til å forebygge og håndtere kriminalitet, samt bistå borgerne ved alvorlige hendelser, er det sentralt at etaten er i stand til å utføre sine oppgaver også når politiet selv er utsatt for eventuelle angrep. Politiet må derfor kartlegge virksomhetens egen risiko- og sårbarheter og iverksette tiltak for å sikre operativitet ved uforutsette hendelser og sabotasje.

Riksrevisjonens Dok. 1 (2016-2017) viste at politiet ikke hadde etterlevd Instruks om sikring og beskyttelse av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politiet. Riksrevisjonen påpeker også at Politidirektoratet ikke har etablert fullverdig permanent grunnsikring for egne skjermingsverdige objekter. Politidirektoratet må følge opp Riksrevisjonens rapport og sikre en god etterlevelse av lov, forskrift og instruks.

Kunnskapsbasert forebygging er sentralt innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Politiets sikkerhetstjenestes årlige trusselvurdering fra 2016 viser at Norge står overfor et komplekst og sammensatt trusselbilde. Politiets innsats mot radikaliserings og voldelig ekstremisme har blitt vesentlig styrket de siste årene. Det er viktig at kompetansen og oppmerksomheten på dette feltet opprettholdes også i 2017.

Ulovlig våpenbesittelse utgjør en risiko for samfunnet. Erfaringer viser at våpenamnesti bidrar til å bedre politiets våpenkontroll. Det skal i perioden 01.03.2017 til og med 31.05.2017 gjennomføres et nasjonalt våpenamnesti. Politiet må iverksette nødvendige tiltak for å gjennomføre amnestiet.

4.3.1 Redusere sårbarhet i samfunnet

Holdninger og kultur påvirker sikkerheten i samfunnet. Arbeidet må bygge på en oppdatert forståelse av risiko og sårbarheter. Det skal gjennomføres verdivurderinger med påfølgende ROS-analyser for egne sentrale virksomheter og iverksettes tiltak i tråd med analysen.

Sikkerhetsklarering er et sentralt tiltak innen forebyggende personellsikkerhet. Politiets registre er sentrale kilder i personkontrollgrunnlaget og Politidirektoratet må bidra til en effektiv og forutsigbar kildeutlevering til Nasjonal sikkerhetsmyndighet.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S9	Oppfølging av instruks om sikring og beskyttelse	<ul style="list-style-type: none"> - Etterlevelse av instruks om sikring og beskyttelse av objekter, herunder samvirke og samordning med Forsvaret. - Oppdatert og kvalitetssikret planverk. - Læringspunkter fra og oppfølging av øvelser. 	Tertialvis

	av objekter		
S10	Oppfølging av sikkerhetsloven og objektsikkerhetsforskriften	<ul style="list-style-type: none"> - Sørg for framdrift i arbeidet med etterlevelse av sikkerhetsloven og objektsikkerhetsforskriften for politiets egne skjermingsverdige objekter. - Rapportere på hvordan egne skjermingsverdige objekter er sikret. 	Tertialvis Årsrapport
S11	Oppdatert beredskapsplanverk	Alle politidistrikt skal ha oppdatert beredskapsplanverk innen 31.12.2017.	Årsrapport
S12	Styrke IKT-sikkerhet	Krav til tilgjengelighet på de mest kritiske IKT-tjenestene i tjenesteavtaler (SLA).	Tertialvis
S13	Responstid	Kravene til politiets responstid i 2017 skal som et minimum være på samme nivå som resultatene for 2016.	Tertialvis

Oppdrag:

O25 Utarbeide innen 31.12.2017

- Risiko- og sårbarhetsanalyser for egne sentrale virksomheter basert på verdivurderinger
- Plan for gjennomføring av forebyggende og konsekvensreducerende tiltak med prioritering av tiltakene

O26 Utarbeide direktiv/rammeverk for hvilke beredskapsplanverk politidistriktene skal ha. Frist 30.04.2017.

O27 Utarbeide en plan for hvordan responstiden skal forbedres vesentlig frem mot 2020, herunder forslag om hvilke oppdrag kravet om responstid skal gjelde for samt at kvaliteten på oppgaveløsningen skal ivaretas jf. Prop. 61 LS (2014-2015). Frist 15.06.2017.

O28 Redegjøre for hva Politidirektoratet mener er tilfredsstillende permanent grunnsikring av politiets egne skjermingsverdige objekt i samsvar med lov og forskrift, herunder kostnadskalkyle og fremdriftsplan for iverksetting av permanent grunnsikring. Frist 01.05.2017.

O29 Bidra til at NSM får effektivisert og digitalisert informasjonsinnhenting fra politiet i saker om sikkerhetsklarering.

O30 Politidirektoratet skal sørge for at alle forhåndsplanlagte objekt hvor politiet ber om bistand fra Forsvaret med sikringsstyrker har en utvidet planmal iht. frist i oppdragsbrev til politidistriktene av 26.05.2016, jf. Meld. St. 10 (2016-2017). Rapporteres tertialvis.

O31 Gjennomføre tidsbegrenset nasjonalt våpenamnesti, jf oppdragsbrev 1/2017.

	Rapportering	Frist
R11	Politidirektoratet skal rapportere på fremdriften med å nå måltallet om 1 200 IP3.	Tertialvis

R12	Politidirektoratet skal rapportere på fremdriften av etableringen av egen internrevisjon, herunder planlagte tilsyn i politidistriktene, jf. Meld. St. 10 (2016-2017).	01.08.2017
R13	Politidirektoratet skal rapportere på videreutviklingen av Justis-CSIRT.	Tertialvis

4.3.2 Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering

Koordinering og samhandling knyttet til beredskap og krisehåndtering er sentralt for at innbyggerne skal få hjelp også ved større hendelser. Evaluering av tidligere hendelser og øvelser viser viktigheten av at politiet samhandler godt og håndterer kriser både internt og med andre aktører.

Alle øvelser og hendelser skal i utgangspunktet evalueres. Funn og læringspunkter fra evalueringer av øvelser og hendelser skal følges opp gjennom en ledelsesforankret tiltaksplan. Evalueringene skal inkludere tiltak for å styrke ledelsen og ledelseskulturen. Oppfølging av øvelser og hendelser skal ikke anses som avsluttet før alle punktene i tiltaksplanen er fulgt opp tilfredsstillende, og effekten av tiltak er vurdert. Resultater av oppfølgingen av øvelser og hendelser over en viss størrelse/alvorlighetsgrad skal rapporteres til Justis- og beredskapsdepartementet.

Oppdrag:

- O32 Videreføre arbeidet med å delta i utvikling og testing av Felles ressursregister.
- O33 Bidra til den årlige kontraterrorøvelsen Nordlys, jf. brev 17.10.2016.
- O34 Implementere ny dataløsning ved Nasjonalt kontaktpunkt for bombekjemikalier ved Kripos.
- O35 Lede oppfølgingen av EUs handlingsplan mot skytevåpen og eksplosiver. Eget oppdragsbrev vil bli sendt.
- O36 Bidra i planlegging og gjennomføring av tiltak innen «Program for forbedring av nødmeldingstjenesten» (PFN), herunder:
 - Nød-SMS
 - Bedre posisjonering av innringer (AML)
 - Synliggjøring av andre nødetaters ressurser i det nye elektroniske kartverket.
 - I den grad det er mulig, delta i utredning av forbedringstiltak innenfor kompetanseområdet og teknologiområdet.
- O37 Utrede felles etter- og videreutdanninger for nød- og beredskapsetatene ved Politi høgskolen, jf. Meld. St. 10 (2016-2017). (Nærpolitireformen)

4.3.3 Kunnskapsbasert forebygging

Politiet må jobbe kunnskapsbasert for å styrke innbyggernes trygghet og minske sannsynligheten for uønskede hendelser. Innen området radikaliserings og voldelig ekstremisme er forebygging særlig viktig.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S14	Ekstreme grupper og miljøer	- Færre radikalisererte personer – kvalitativ vurdering. - Bidra i de kommunale individuelle	Tertialvis

	svekket og tilveksten avtar	- oppfølgingsløpene til radikaliserede personer. - Relevante aktører i førstelinjen internt og eksternt, har fått økt kompetanse om radikaliserings.	
--	-----------------------------	---	--

Oppdrag:

- O38 Samtlige politidistrikt skal utarbeide ROS-analyser om radikaliserings og voldelig ekstremisme i samarbeid med relevante aktører.
- O39 Samtlige politidistrikt skal videreutvikle og utvide bruken av etterretning som grunnlag for iverksettelse av forebyggende tiltak, i samarbeid mellom lokalt PST og politidistriktet for øvrig.
- O40 Samtlige politidistrikt skal gjøre etterretningsprodukter tilgjengelig for eksterne samarbeidspartnere, som kommuner og næringsliv.
- O41 Sikre at politidistriktene legger til rette for at radikaliseringskontaktene etablerer samarbeidsnettverk hvor relevante tjenestesteder i distriktet er representert.
- O42 Etablere/videreutvikle gode samarbeidsstrukturer mellom asylmottak, kommune og politi.
- O43 Starte innføring av patruljering på nett.
- O44 Samarbeidsstrukturer mellom lokalt PST, politidistriktet for øvrig og kriminalomsorgen for god overgang/informasjonsutveksling ved løslatelse av personer hvor det er knyttet bekymring, videreutvikles med nasjonal mal for politiets deltakelse. Frist 01.05.2017.

4.3.4 Bedre ledelse og styrket ledelseskultur

Kultur og holdninger påvirker sikkerheten i samfunnet. Arbeidet for bedre samfunnssikkerhet må være en integrert del av en systematisk og helhetlig innsats basert på gode systemer og kontinuerlig evaluering.

Profesjonell forvaltning og god ledelse er viktig i arbeidet med samfunnssikkerhet. Avklarte ansvarsforhold, god rolleforståelse og gjennomtenkte rutiner skapes gjennom praktisk erfaring, øvelser og refleksjon over egen og andres praksis. Dialog, ansvarsdeling og rolleforståelse må være god både på tvers av nivåer i krisehåndteringsapparatet, og mellom aktørene.

Politidirektoratet skal sikre at krisehåndteringsorganisasjonen etableres raskt ved behov, og skal være proaktiv bidragsyter i samhandling og helhetlig krisehåndtering. Evalueringer skal vise at dette er ivarettatt. Evaluering av øvelser skal inkludere ledelseselementet som grunnlag for å styrke ledelsen og ledelseskulturen. Politidirektoratet skal bidra til bedre samhandling med aktuelle aktører ved å bygge opp en ledelseskultur som ivaretar helhetsperspektivet i oppgaveløsningen.

Samhandling mellom Politidirektoratet og PSTs sentrale enhet (DSE), samt mellom de lokale PST-enheter og politidistriktene for øvrig, er sentralt for å styrke sikkerheten. Samarbeidet skal styrkes og videreutvikles. Politidirektoratet skal i samarbeid med PST sørge for at ledelsen i det enkelte politidistrikt bidrar til at Nærpolitireformen når de politiske mål om forebygging.

	Rapportering	Frist
R14	Politidirektoratet skal rapportere på status i samarbeidet med PST/DSE i gjennomføringen i Nærpolitireformens organisasjonsendringer og tilsetninger	Tertialvis
R15	Politidirektoratet skal følge opp og rapportere på tiltakene (mal for rapportering blir ettersendt)) som fremdeles ikke er gjennomført, jf NOU 2012: 14 <i>Rapport fra 22. juli-kommisjonen</i> , Meld. St. 21 (2012-2013) <i>Terrorberedskap</i> og Meld. St. 10 (2016-2017) <i>Risiko i et trygt samfunn</i>	Tertialvis

4.4 Migrasjonskjeden

Det er avgjørende i et samfunn som skal være preget av rettsikkerhet, trygghet og velferd at personer som befinner seg i landet har kjent identitet og gyldig oppholdstillatelse. Dette er også viktig for å ivareta asylsystemets troverdighet. En regulert innvandring forutsetter at så få som mulig oppholder seg ulovlig i landet.

Politiets viktigste oppgaver under dette målet er å registrere alle som søker om beskyttelse, etterforske identitetsopplysninger der det er nødvendig, og å uttransportere personer som ikke får innvilget opphold i Norge, og som ikke etterkommer plikten om å forlate Norge på egen hånd. Dette arbeidet er viktig både i et samfunns-sikkerhetsperspektiv, og for å bekjempe ulike former for kriminalitet.

Uttransportering av personer som ikke har lovlig opphold i Norge og som ikke reiser ut frivillig skal skje raskt. I tillegg er effektivt ID-arbeid og grensekontroll viktige verktøy for å ivareta en regulert innvandring. Samtidig er rask uttransportering, et effektivt ID-arbeid og grensekontroll også viktige ledd i den nasjonale kriminalitetsbekjempelsen.

4.4.1 Raskere retur

I 2017 skal politiet uttransportere minst 9 000 personer uten lovlig opphold. Arbeidet skal skje i nært samarbeid med andre relevante aktører i utlendingsforvaltningen for å sikre best mulig effekt i hele kjeden.

Det er viktig at politiet retter en særlig innsats for å returnere flere i kategorien asyl. Returer som gir best mulig effekt og samlet måloppnåelse i hele migrasjonskjeden, skal vektlegges. Ikke bare kriminalitetsbekjempelse og samfunnsikkerhet, men også uttransporteringer som et strategisk verktøy som kan ha innvirkning på tilstrømmingen av nye asylsøkere, skal vektlegges.

Uttransport av utlendinger uten lovlig opphold er kriminalitetsforebyggende, og kostnadsreducerende i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Uttransport av personer ilagt straffereaksjoner skal derfor prioriteres.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S15	Tvangsretur	Uttransportere minst 9 000 personer uten oppholdstillatelse – Antall uttransporterte, fordelt på kategori (asyl, Dublin og bort- og utviste)	Tertialvis

4.4.2 Raskere avklaring av identitet

Avklart ID gir mer effektiv og sikker saksbehandling i utlendingsforvaltningen, og er avgjørende i et samfunnssikkerhetsperspektiv. Det er viktig at det ikke gis oppholdstillatelse eller statsborgerskap basert på uriktig identitet. Videre skal etterforskning av slike saker prioriteres, da dette gir viktige signaleffekter ut i samfunnet.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S16	ID-avklaring	<ul style="list-style-type: none"> - Hvor mange og prosentvis andel som har reisedokument ved asylsøknad - Hvor mange og prosentvis andel som har falske dokumenter som avdekkes av politiet gjennom sin etterforskning - Antall saker hvor det innledes etterforskning på bakgrunn av mistanke om at oppholdstillatelse eller statsborgerskap er gitt på feilaktig identitet. 	Tertialvis

4.4.3 Grensekontroll

Grensekontrollen skal være kvalitativ god og samtidig være effektiv i forhold til kø-avvikling. Antall flypassasjerer er forventet å øke i kommende år, og departementet forutsetter at direktoratet har en plan for å sikre en effektiv grensekontroll.

Styringsparameter		Resultatkrav/-indikator	Frist
S17	Grensekontroll	Kvalitativ god og effektiv grensekontroll	Tertialvis

Oppdrag:

- 045 «Arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger – En håndbok for kommunene» er til dels utdatert. Innholdet må revideres og gjøres digital. IMDi har fått oppdrag om å lede slikt arbeid, og involvere de andre aktuelle direktoratene på deres områder. Politidirektoratet skal bidra i dette arbeidet.
- 046 Forberede utvikling og innføring av «Entry Exit», slik at Norge blir i stand til å etterleve europeiske krav til grensekontroll når systemet skal tas i bruk.
- 047 Det skal etableres et interneringssenter for barnefamilier utenfor Trandum med kapasitet for tre barnefamilier. Senteret skal organisatorisk tilhøre Politiets utlendingsinternat.
- 048 Politidirektoratet skal ivareta de praktiske og faglige arbeidet som Schengen-evalueringen medfører, jf. oppdragsbrev nr. 7/2016 av 8. mars 2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet.

- O49 Politidistriktene må trappe opp innsatsen på returområdet. Alle politidistrikt skal oppnevne en returkoordinator, som skal ha et særskilt ansvar for å samordne distriktets arbeid med returer. Distriktene skal også utarbeide en plan for å nå sitt lokale måltall på retur. PUs bistandsteam skal bestå i 2017, og besøke samtlige distrikt for å stimulere returarbeidet, drive opplæring og sikre god koordinering. Politidirektoratet/PU skal dessuten sørge for jevnlig samlinger for returkoordinatorene. Ordningen skal være på plass innen 15.2.2017.
- O50 Mobile enheter for personkontroll som skal benyttes ved gjennomføring av grense- og utlendingskontroll utenfor faste kontrollstasjoner, skal anskaffes og tas i bruk der hvor de har størst effekt fra juni 2017.

4.5 Sikker og effektiv identitetsforvaltning

Etablering av falske identiteter og misbruk av andres ID er en alvorlig kriminalitetsform og er ofte et ledd i andre kriminalitetsformer som arbeidslivskriminalitet, menneskehandel, økonomi- og vinningskriminalitet og terrorrelatert aktivitet. Utstedelse av pass, og kommende nasjonalt ID-kort med eID er en viktig myndighetsoppgave.

Oppdrag:

- O51 Etablere forvaltning for pass og ID-kort med eID, herunder en førstelinjetjeneste i politidistriktene som utsteder ID-dokumenter etter felles verifikasjonsrutiner og med tilstrekkelig ID-faglig kompetanse, og en ekspertlinje med nødvendig kompetanse, systemtilganger og åpningstider. Nye pass og ID-kort med eID skal utstedes fra 01.04.2018 og være implementert i alle distrikter innen 01.11.2018.
- O52 Politidirektoratet skal gjennomføre tilsyn med pass- og ID-kortforvaltningen i distriktene og ved utenriksstasjonene.
- O53 Politidirektoratet skal i 2017 forberede utstedelse av nasjonalt ID-kort til utenlandske statsborgere og framlegge en plan for når og hvordan ordningen kan gjennomføres innen 01.07.2017.
- O54 Økt biometriopptak fra utlendinger og felles kortadministrasjon skal gjøre kontroll av utlendinger sikrere og mer effektiv i utlendingsforvaltningen. Politidirektoratet skal samarbeide med UDI i gjennomføring av satsingen, basert på en styringsmodell som ivaretar behovet for tverretattlig koordinering. Arbeidet skal være ferdigstilt innen utgangen av 2018.
- O55 Taps- og verifikasjonstjeneste skal etableres innen utgangen av 2018. Tiltaket vil legge til rette for at offentlige og private aktører kan foreta ekthetskontroll av et fremvist ID-dokument, være seg norsk pass, nasjonalt ID-kort, oppholdskort eller utenlandske dokumenter. I tillegg vil de kunne kontrollere om de norsk-utstedte pass og nasjonale ID-kort er meldt tapt eller stjålet.

	Rapportering	Frist
R16	Rapportere på status for arbeidet med nye pass og nasjonalt ID-kort med eID	Tertialvis
R17	Rapportere på bruken av øremerkede midler i 2017 til ID-området	Tertialvis
R18	Rapportere på arbeidet med å tilrettelegge for andre ID-bevis (reisedokument for skipsarbeidere og ID-kort til tolker)	1. tertial

5 ØVRIGE OPPDRAG/FELLESFØRINGER

5.1 Saker fra Riksrevisjonen

Samtlige merknader fra Riksrevisjonen skal følges opp, og Politidirektoratet må sørge for at merknadene blir utkvittert på en tilfredsstillende måte.

Rapportering på oppfølging av merknader skal inkluderes i tertialrapporteringene, og det skal særskilt vurderes om sakene anses kvittert ut.

Det er i tillegg viktig at direktoratet følger opp svakheter påpekt av Riksrevisjonen i forbindelse med revisjon av direktoratets regnskap for 2015.

Direktoratet skal prioritere arbeidet med å ferdigstille eldre saker som ikke anses kvittert ut og fremlegge tidsplan for å lukke avvik innen 01.04.2017.

Direktoratet skal gjøre vurderinger av områder hvor Riksrevisjonen forbereder en gjennomgang. Hvis vurderingen viser behov for forbedringer, skal tiltak iverksettes så raskt som mulig. Handling skal ikke avvendes til Riksrevisjonens gjennomgang eventuelt fører til en merknad. Direktoratet skal uten opphold, informere departementet om viktige saker som de har dialog med Riksrevisjonen om.

5.2 Internkontroll og risikovurderinger

Som det fremgår av Hovedinstruks til Politidirektoratet, legger departementet til grunn at Politidirektoratet har en tilfredsstillende intern kontroll, jf. § 14 i Reglement for Økonomistyring. Som ledd i internkontrollen skal Politidirektoratet identifisere risikofaktorer som kan medvirke til at virksomhetens mål ikke nås. Der hvor det vurderes å være høy risiko, skal risikoreducerende tiltak iverksettes. Det må også vurderes om rest risikoen er akseptabel.

Oppdrag:

O56 Politidirektoratet skal evaluere egen intern kontroll og iverksette nødvendige forbedringstiltak.

	Rapportering	Frist
R19	Politidirektoratets risikovurdering for det kommende året skal oversendes departementet før styringsdialogmøte 13.03.2017. I forbindelse med styringsdialogen skal Politidirektoratets risikovurdering oppdateres.	Før første styringsdialogmøte i 2017 og senere oppdatering er tertialvis

5.3 Byggesaker

Politihus i Bergen

Departementet har mottatt en konseptvalgutredning (KVU) fra Politidirektoratet om nytt politihus i Bergen. Utredningen er underlagt ekstern kvalitetssikring. Politidirektoratet må være beredt til å utbedre eventuelle mangler i KVUen. Kvalitetssikringen er i fase 1 med kvalitetssikring av konseptvalg. Gitt en regjeringsbeslutning av konseptvalg og gjennomføring av fase 2, hvor rammer og føringer for forprosjektfasen kvalitetssikres må Politidirektoratet bearbeide valgt konsept til et nivå hvor det gir klare rammer for gjennomføring av forprosjektet (innhold og kostnader), herunder med opsjons- og kuttlister. Politidirektoratet må i så tilfelle også omlevere føringer for forprosjektfasen, herunder særlig entreprisestrategi. Departementet vil komme tilbake til dette.

Beredskapssenter

Politidirektoratet må avsette nødvendig kapasitet til forprosjekteringen av politiets nasjonale beredskapssenter. Vi viser særlig til følgende del av eiers føringer for forprosjektet: «Som en del av forprosjektet skal det utarbeides plan og budsjett for drift og vedlikehold. Det legges til grunn at drift- og forvaltningsansvaret legges til politiet». Ansvar for å forvalte eierskapet for beredskapssenteret innebærer i denne sammenheng et totalansvar for fremtidig forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling, med sikte på at løsningene forblir oppdaterte og kurante i et langtidsperspektiv. Politidirektoratet skal etablere et mottaksprosjekt i politiet for å ivareta overtagelse og idriftsettelse av beredskapssenteret. Politidirektoratet har ansvaret for at beslutninger raskt forankres på riktig nivå i organisasjonen.

Departementet vil sørge for at byggherreansvaret blir definert entydig mellom departementet, prosjektledelsen og politiet.

Oppdrag:

O57 Politidirektoratet skal etablere et mottaksprosjekt i politiet for å ivareta overtagelse og idriftsettelse av beredskapssenteret.

5.4 Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet

5.4.1 Oppfølging av IKT

IKT-utviklingen i justissektoren skal gjennomføres i tråd med vedtatt IKT-strategi 2011-2015, IKT-handlingsplan 2017, samt overordnede fellesføringer for alle IKT relaterte investeringer i staten, jf. Digitaliseringsrundskrivet (H-09/16V).

Oppdrag:

O58 Politidirektoratet er ansvarlig for å avsette nødvendige midler og bemanning til å sikre forsvarlig drift og forvaltning av utviklingsporteføljen. Politidirektoratet skal årlig forelegge utkast til overordnet porteføljeprioritering med prosjektforslag til departementet for eventuelle merknader. Ved hendelser som medfører behov for større omprioriteringer i porteføljen skal Politidirektoratet forelegge dette for departementet.

	Rapportering	Frist
R20	Rapportering på utviklingsprosjekter	Tertialvis
R21	Rapportering på drift og utvikling	Tertialvis
R22	Rapportere på oppfølging av Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015-2017, jf. krav i Digitaliseringsrundskrivet.	Årsrapport

5.4.2 Forebyggende sikkerhet

Med forebyggende sikkerhet menes tiltak innenfor personell-, objekt og IKT-sikkerhet med formål å beskytte informasjon, IKT-systemer, andre objekter og funksjoner mot spionasje, sabotasje, terror eller andre vildelede ondsinnede handlinger.

Arbeidet med forebyggende sikkerhet skal være lederforankret og i tråd med sikkerhetslovens krav til sikkerhetsadministrasjon. Forebyggende sikkerhet skal gi nødvendig oppmerksomhet i virksomhetsstyringen, herunder at forebyggende sikkerhet er en del av virksomhetens interne styringssystemer, samt at det avsettes tilstrekkelige ressurser til at arbeidet med forebyggende sikkerhet kan ivaretas på en forsvarlig måte.

	Rapportering	Frist
R23	Politidirektoratet skal i forbindelse med rapporteringen for 1. tertial rapportere på sikkerhetstilstanden. Med rapportering på sikkerhetstilstanden menes her at virksomheten gjør en egevaluering av sikkerhetsarbeidet i mal som fastsettes av departementet, jf. punkt 14.3 i Meld. St. 10 (2016-2017). Mal for rapporteringen sendes ut av departementet medio februar.	1. tertial
R24	Politidirektoratet skal i forbindelse med rapporteringen for 3. tertial gi en redegjørelse for oppfølging av punkter i virksomhetens egevaluering etter første tertial.	Årsrapport

5.5 Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

5.5.1 Regjeringens fellesføring for 2017

Politi- og lensmannsetaten skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten.

Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. KMDs rundskriv H-3/17 Fellesføringer i tildelingsbrevene for 2017 vedlegges.

	Rapportering	Frist
R25	I årsrapporten skal Politidirektoratet gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.	Årsrapport

5.5.2 Krav om lærling i statlige virksomheter

Regjeringen har besluttet å iverksette en strategi for å øke antall lærlinger i statsforvaltningen, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-flere-larlinger-i-staten/id2428339/>. Et sentralt tiltak i strategien er et krav til alle statlige virksomheter om å knytte til seg minst én lærling. I politi- og lensmannsetaten defineres dette som hvert politidistrikt og særorgan.

	Rapportering	Frist
R26	Antall lærlinger i virksomheten.	1. tertial Årsrapport
R27	Dersom politiet ikke har oppfylt kravet om en lærlingplass i 2016 og/eller i 2017, må det gjøres rede for årsaken til dette og hvilke tiltak Politidirektoratet vil foreta seg for å oppfylle kravet.	2. tertial

5.5.3 Personalpolitikk og likestilling

Det er et overordnet mål å sikre at Justis- og beredskapsdepartementet og underliggende virksomheter til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. Videre er det et mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

Det bes om at Politidirektoratet i årsrapporten utarbeider en tilstandsrapport for likestilling basert på anbefalingene i veilederen.

	Rapportering	Frist
R28	Redegjøre for status og for hvilke tiltak som er iverksatt for å øke andelen av kvinnelige ledere dersom denne er under 40 pst.	Årsrapport
R29	Redegjøre for planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling på diskrimineringsgrunnlagene kjønn, etnisitet, nedsatt funksjonsevne og LHBTI (seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk), i tråd med rapporteringsmalen i veilederen «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten». Politidirektoratet skal utarbeide en tilstandsrapport for likestilling basert på anbefalingene i veilederen.	Årsrapport

6 STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

Prinsippene for styringen av Politidirektoratet og direktoratets egen virksomhet er nedfelt i Justis- og beredskapsdepartementets instruks for Politidirektoratet. I instruksen er også Politidirektoratets ansvarsområder og hovedoppgaver nedfelt. Styring og oppfølging av Politidirektoratet skjer i regi av Politiavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i budsjettproposisjonen for kommende år. Virksomhetens resultatrapportering for 2016 og 2017 vil danne grunnlag for denne rapporteringen.

Departementet ber om at det rapporteres samlet til styringsdialogmøtene.

Rapportering fra POD skal omfatte følgende rapporter:

- Årsrapport
- Periodisk rapport (tertialrapporter)
- Andre rapportering der dette er angitt.

Årsrapport

Årsrapporten fra Politidirektoratet skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge.

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidutsikter
- VI. Årsregnskap

Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider, www.dfo.no (under Styring/Årsrapport).

Resultatrapporteringen i årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet et grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Resultatrapporteringen skal være faktabasert og bygge på styringsparametere og eventuelle oppdrag omtalt i tildelingsbrevet og andre oppdrag som blir gitt i løpet av året. Politidirektoratet bes, der det er relevant og hensiktsmessig, om å supplere faktagrunnlaget med eventuelle andre styringsparametere som direktoratet bruker i styring av egen virksomhet og etaten for øvrig. Rapporteringen skal inneholde en vurdering av oppnådde resultater (sammenhengen mellom virkemiddelbruk og oppnådde resultater).

Rapportering bør også belyse hvordan gjennomførte oppdrag har bidratt til måloppnåelse.

Vi ber også om at Politidirektoratet redegjør for hvordan bemanningsøkningen har gjort det mulig å styrke innsatsen innen de prioriterte områdene (bekjempelse av vold og overgrep mot barn og unge, økonomisk kriminalitet og IKT kriminalitet) og hvilke resultater som er oppnådd.

Tertialrapporter:

POD skal hvert tertial avgi periodisk rapport som bl.a. skal omfatte følgende forhold:

- Regnskap

- Status og utviklingstrekk på sentrale målområder (alle eller angi hvilke), med henvisning til relevant faktagrunnlag (styringsparametere fra tildelingsbrevet eventuelt styring av Politidirektoratet og etaten for øvrig)
- Status for gjennomføring av oppdrag
- Vesentlige avvik fra departementets forutsetninger og krav
- Risikoutvikling og -håndtering
- Andre forhold som POD ønsker å orientere departementet om

Tertialrapportene skal så langt det er hensiktsmessig bygge på samme faktagrunnlag som årsrapporten.

Annen rapportering

I punkt 4 og 5 framgår oppdrag og rapporteringer som skal gjennomføres i løpet av året.

Eventuelle oppdrag i tildelingsbrevet eller oppdragsbrev for 2016 som ikke er slutført som forutsatt, skal gjennomføres i 2017.

6.1 Etatsstyringsmøter

Fra 2017 vil Justis- og beredskapsdepartementet inkludere styring av Nærpolitireformen i den ordinære styringsdialogen. Dette medfører at det blir en noe annen møtestruktur enn tidligere år. Dato for ordinære etatsstyringsmøter mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet i 2017:

- | | |
|---------------|-----------------|
| – 13. mars | kl. 12.00-16.00 |
| – 19. juni | kl. 12.00-16.00 |
| – 23. oktober | kl. 12.00-16.00 |

Dato for øvrige styringsdialogmøter hvor Nærpolitireformen og andre saker av stor viktighet vil bli behandlet:

- | | |
|----------------|-----------------|
| – 13. februar | kl. 14.30-17.30 |
| – 10. mai | kl. 12.00-15.00 |
| – 6. september | kl. 12.00-15.00 |

6.2 Evalueringer

Politidirektoratet skal gjennomføre evalueringer som et ledd i den strategiske virksomhetsutviklingen. Det må etableres en plan for hvordan evalueringer som skal gjøres i løpet av året skal følges opp i etterkant.

På oppdrag fra Finansdepartementet har Direktoratet for økonomistyring (DFØ) etablert en internettbasert portal hvor alle evalueringer som gjennomføres i staten skal bli samlet på ett sted. Portalen finnes på nettsidene til DFØ, www.dfo.no.

7 BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

7.1 Budsjettrammen for 2017

Fra 2017 er det innført pensjonspremie for statlige virksomheter som i dag ikke betaler premie. Formålet er å gi den enkelte virksomhet et riktigere bilde av ressursbruken og

synliggjøre pensjon som et viktig kostnadselement. Slik ansvarliggjøres virksomhetene i større grad for sine pensjonskostnader. Det tas sikte på at innføringen på omleggingstidspunktet samlet sett skal være nøytral for statsbudsjettets utgiftsside. Virksomhetene kompenseres for anslåtte økte utgifter, samtidig som statstilskuddet til Statens pensjonskasse reduseres. Eventuelle feilberegninger ifm omleggingen følges opp i de ordinære budsjetrundene.

7.1.1 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Følgende midler stilles til disposisjon for Politidirektoratet i 2017, jf. vedtak i Stortinget 16.12.2016:

Kap. 440		<i>(i 1000 kr)</i>
Post 01	Driftsutgifter	16 607 364
Post 21	Spesielle driftsutgifter	144 432
Post 22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	10 700
Post 23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	26 971
Post 25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, <i>overslagsbevilgning</i>	219 621
Post 70	Tilskudd*	12 160
Sum kap. 440		17 021 248

* Post 70 skal dekke tilskudd til Kriminalitetsforebyggende tiltak (7,4 mill. kr) og Politidrett, Politihistorisk selskap og Politiets pensjonistforbund (4,5 mill. kroner). I tillegg delegeres ordningen med den årlige konferanse om politi og barnevernsvakter til Politidirektoratet på 260 000 kroner.

Kap. 3440		<i>(i 1000 kr)</i>
Post 01	Gebyr – pass og våpen	260 169
Post 02	Refusjoner	339 604
Post 03	Salgsinntekter	192 999
Post 04	Gebyr – vaktelskaper	1 814
Post 05	Personalbarnehage	5 447
Post 06	Gebyr – utlendingssaker	200 377
Post 07	Gebyr – sivile gjøremål	776 541
Post 08	Refusjoner fra EUs grense- og visumfond	21 258
Sum kap. 3440		1 798 209

Bevilgningen under post 440.01 er disponert på følgende måte:

		<i>(i 1 000 kr)</i>
Bevilgning til Politidirektoratet		16 607 364
Sentrale avsetninger i Justis- og beredskapsdepartementet		103 140
Sum post 440.01		16 710 504

Viktige endringer i Politidirektoratets tildeling på kap. 440 post 01 (fra 2016):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Styrking av politidistriktenes driftsbudsjett	295,6
Etablering av lønn- og regnskapssentral i Kristiansund	20,0
Jobb til 350 nyutdannede fra Politihøgskolen sommeren 2017	166,36
Helårsvirkningen av 347 stillinger til nyutdannede sommeren 2016	163,25
IKT- sikkerhet i politiet	40,00

Etablere kontorer for offeromsorg i tilknytning til de nye politidistriktene, inkl. overføring fra kap. 472	28,00
Statens barnehus (15 mill. kr + 35 mill. kr, jf. Innst. 6 S (2016-2017))	50,00
Flere påtalejurister, etterforskere og avhørere knyttet til vold mot barn, jf. Innst. 6 S (2016-2017)	50,00
Kripos – seksjon for seksuallovbrudd, internettrelatert overgrep mot barn og unge og seksjon for etterretning til bekjempelse av menneskehandel, jf. Innst. 6 S (2016-2017)	30,00
To nye sentre mot arbeidslivskriminalitet, jf. Innst. 6 S (2016-2017)	6,25
Områdesatsing Grønland	7,00
Kamerasystem som gjenkjenner skiltnumre	5,00
Digital kommunikasjon mellom domstolene, politi og påtalemyndigheten og kriminalomsorgen	26,00
Satsinger for gjennomføring av nærpolitireformen som avsluttes/redueres i 2017	-113,01
Drift av Trandum modul 3 (helårsvirkning)	23,77
Investeringer i SPOR og IDeALT avsluttes, og går over i driftsfase	-88,31
Bevilgninger fra Prop. 1 S Tillegg nr. 1 (2015-2016) som følge av økte asylankomster som ikke videreføres i 2017	-271,45
Tilleggsnummer asylankomster 2016 – midlertidig videreføring sivile stillinger - politiet	40,94
Tilleggsnummer asylankomster 2016 – midlertidig videreføring sivile stillinger – PST (DLE)	7,14
Økning i Frontex- kontingenten	54,70
Mobile enheter	31,00
ID-kontroll (tap- og verifikasjon + nasjonalt ID-kort for utenlandske borgere)	33,00
Måltall på minst 9000 tvangsreturer, samt øke innsatsen i tilbakekallssaker der opphold er gitt på uriktig grunnlag og etablere et interneringssenter utenfor Trandum med kapasitet for tre barnefamilier	82,20
Utstyr til personkontroll ved inn- og utreise over Schengen yttergrense (flyplasser)	26,70
Videreføring av Triton og Poseidon (netto 16,2 mill. kroner)	55,4
Nytt krav om politiattest for personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten fra 1.1.17 – rammeoverføring fra HOD	2,50
Pensjonsutgifter	1 364,18
Anskaffelser - effektivisering	-40,00
Kutt som følge av innføring digital post	-21,10
Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen	-116,02
Redusert bruk av fakturering mellom virksomheter	-114,50
Kompensasjon for lønns- og prisstigning	351,99

Det legges til grunn at nye politistillinger primært lyses ut som politibetjent 1 rettet mot nyutdannede, men det gis også anledning til å utlyse stillingene i andre tjenestemannskategorier der særlige grunner tilsier dette. Politidirektoratet skal utarbeide en forpliktende plan slik at alle de som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 som fortsatt står uten jobb i etaten er tilsatt i etaten innen 1.6.2017, samt en plan for tilsetting av de studentene som går ut fra Politihøgskolen i 2017.

PST gjennomfører nå i samarbeid med POD og politidistriktene en omfattende omorganisering av PSTs distriktsenheter. Det er nødvendig å etablere en tjeneste som har gjenkjennbar struktur og arbeidsprosesser i hele landet, og som har samme forhold til Den sentrale enhet (DSE). En god gjennomføring av omorganiseringen krever nye stillinger til enkelte sentrale oppgaver – som ikke tidligere har vært dekket på samme måte av distriktsenhetene. Funksjonene er viktige for å få PST over hele landet til å virke sammen som en helhet – i godt samarbeid med politidistriktet forøvrig. Det må også foretas en styrking av kompetansen ved PST-enhetene, og enhetene må styrke sin forankring lokalt ved at det bygges mer robuste fagmiljøer. Departementet forutsetter på denne bakgrunn at 25 av de nye stillingene som tilføres politiet i 2017 benyttes til å dekke PST sitt behov for å etablere gode ledelsesstrukturer med et klart prioriteringsregime, samt å etablere et klart skille også i PST-enhetene i politidistriktene mellom strategisk og operativ ledelse. 10 stillinger forutsettes benyttet til ledere for distriktsenhetene, 5 stillinger til prioriteringsledelse («Q2»), og 10 stillinger til fagstillinger for kjerneoppgavene.

Det legges til grunn at de frie midlene til politiets driftsbudsjett skal økes med 295 mill. kr, jf Innst. 6 S (2016-2017).

Departementet gjør oppmerksom på at behov for politistillinger som følge av endringer i grenseforordningen artikkel 8 om personkontroll ved inn- og utreise over Schengen yttergrense må dekkes innenfor eksisterende budsjетtrammer.

I oppdragsbrev datert 23.09.2016 ble Politidirektoratet gitt et oppdrag om å igangsette en anskaffelsesprosess for kjøp av to nye politihelikoptre med transportkapasitet, med opsjon på et tredje helikopter. Utgiftene knyttet til anskaffelsesprosessen i 2017 skal dekkes innenfor eksisterende rammer.

Politiet skal overta ansvar for rådgivningskontorene for kriminalitetsofre i løpet av 2017. Det er derfor overført 9 mill. kr fra kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgivning for kriminalitetsofre til kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten. Da det vil ta noe tid å overføre rådgivningskontorene til politiet, ber vi om at Politidirektoratet gir en belastningsfullmakt på inntil 9 mill. kr til Kontoret for voldsoffererstatninger i 2017.

Departementet legger til grunn at Statens barnehus samlet får stilt til disposisjon 223 mill. kr til drift av virksomheten i 2017, jf. Innst. 6 S (2016-2017).

Pilotprosjektet etablert i 2014 knyttet til overføring av ansvaret for transport og fremstilling av varetektsinnsatte forlenges med ytterligere to år (ut 2018).

Politidirektoratet skal gi belastningsfullmakt til Kriminalomsorgsdirektoratet på kap. 440 til drift av pilotprosjektet for transport av varetektsfanger, jf. JDs brev av 23.11.2016.

Det er bevilget 26 mill. kr på kap. 440, post 01 til tiltak som skal gjennomføres for å forbedre den elektroniske kommunikasjonen mellom politi og påtalemyndigheten, domstolene og kriminalomsorgen i 2017 (Stifinner II). POD skal stille deler av midlene til disposisjon for de øvrige virksomhetene i form av belastningsfullmakt og i tråd med fordelingen i prosjektplanen, jf. JDs oppdragsbrev av 14.12.2016.

Det innføres nytt krav om politiattest for personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten som trer i kraft fra 01.01.2017. Det er i den forbindelse rammeoverført 2,5 mill. kr fra Helse- og omsorgsdepartementet til politibudsjettet, slik at Politiets enhet for vandelskontroll og politiattest ved Finnmark politidistrikt kan håndtere økningen i antall politiattester som vil komme som følge av dette.

Departementet gjør oppmerksom på at stillingene som videreføres fra Prop. 1 S Tillegg nr. 1 (2015-2016) fortsatt må regnes som midlertidige.

Viktige endringer i Politidirektoratets tildeling på kap. 440 post 21 (fra 2016):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Bevilgninger fra Prop. 1 S Tillegg nr. 1 (2015-2016) som følge av økte asylankomster som ikke videreføres i 2017	-76,1
Drift av Trandum modul 3 (helårsvirkning)	12,1
Måltall på minst 9000 tvangsreturer	7,125

Viktige endringer i Politidirektoratets tildeling på kap. 440 post 25 (fra 2016):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Måltall på minst 9000 tvangsreturer	15,7

7.1.2 Budsjettramme kap. 442 Politihøgskolen

Følgende midler stilles til disposisjon for Politihøgskolen i 2017:

Kap. 442	<i>(i 1000 kr)</i>
Post 01 Driftsutgifter	
<i>Sum kap 442</i>	585 300
Kap. 3442	
Post 02 Diverse inntekter	15 939
Post 03 Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	17 721
<i>Sum kap 3442</i>	33 660

Endring i bevilgning fra 2016 skyldes i hovedsak:

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen	-4,572
Pris- og lønnskompensasjon	14,1
Felles opplæring og kompetanseutvikling for	4,3

7.1.3 Budsjetttramme kap. 448 Grensekommisjonen

Følgende midler stilles til disposisjon for Grensekommisjonen i 2017:

Kap. 448		<i>(i 1 000 kr)</i>
Post 01	Driftsutgifter	5 165

Endringen i bevilgning fra 2016 skyldes kompensasjon for lønns- og prisstigning, effektiviserings- og avbyråkratiseringsreform og overføring av drifts- og økonomiansvar til politimesteren i Finnmark.

8 FULLMAKTER

Fullmakter med unntak av de som skal delegeres hvert år, er flyttet til Hovedinstruks for Politidirektoratet:

Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

- Fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 440, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3440, post 02 (refusjoner), post 03 (salgsinntekter), post 04 (gebyr – vaktelskap) og post 05 (personalbarnehage) og bevilgning under kap. 442, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3442, post 02 (diverse inntekter) og post 03 (inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter).
- Fullmakt til å trekke fra politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (eksklusiv husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet.
- Fullmakt til å belaste Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 21 Spesielle driftsutgifter i 2017. Posten dekker utgifter til godtgjørelse og kjøregodtgjørelse til forliksrådenes medlemmer og nødvendige kompetansehevende tiltak.
- Fullmakt til å belaste kap. 471, post 71 Statens erstatningsansvar. Posten skal benyttes når staten blir erstatningsansvarlig etter alminnelige erstatningsrettslige regler. Det vil blant annet si dersom tjenestemenn har handlet culpøst (uaktsomt) og staten blir ansvarlig etter arbeidsgiveransvaret i skadeerstatningsloven § 2-1. Kap. 471, post 71 kan også benyttes når staten blir dømt til å betale motpartens saksomkostninger etter tvisteloven. Det er politiet eller påtalemyndigheten, og ikke domstolene, som skal utbetale saksomkostningene.
- Fullmakt til å belaste kap. 471, post 72 Erstatning i anledning straffeforfølgning. Posten skal benyttes for erstatninger etter straffeprosessloven kapitlene 30 og 31. Det vil si at dersom staten blir dømt til å betale motpartens saksomkostninger etter straffeprosessloven kapittel 30, § 438, skal disse utgiftene belastes kap. 471, post 72.

Det er politiet eller påtalemyndigheten, og ikke domstolene, som skal foreta utbetalinger av saksomkostninger etter straffeprosessloven § 438. Søknader om erstatning i anledning straffeforfølgning etter straffeprosessloven kapittel 31 skal fortsatt behandles av Statens sivilrettsforvaltning. Justis- og beredskapsdepartementet minner om vårt rundskriv G-03/2006 om behandling av erstatningskrav mot staten (Kap. 471 Statens erstatningsansvar, post 71 Erstatninger m.m.), hvor det bl.a. fremgår at saker der krav utgjør 2 mill. kroner eller mer skal varsles departementet (gjelder ikke åpenbart grunnløse krav).

- Fullmakt til å belaste kap. 414, post 01 og kap. 466, post 01 til statens utgifter til forsvarer, bistandsadvokater, tolk, og vitner og følgespersoner i forbindelse med avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner, jf. Prop. 112 L(2014-2015), Lovvedtak 91 (2014-2015)
- Fullmakt til å bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 100 mill. kr.

VEDLEGG

Vedlegg 1 - Oversikt over reglement, veiledere mv. i tildelingsbrev 2017

Veiledere o.l.

- ”Kommentar- og eksempelsamling for styringsdokumentene tildelingsbrev og instruks for økonomi- og virksomhetsstyring fra departement til virksomhet”, SSØ, 17.9.2010
- ”Statlig budsjettarbeid”, Finansdepartementet, 2006.
- ”Mål og resultatstyring i staten. En veileder i resultatmåling”, SSØ, 2006.
- «Statlige virksomheters årsrapport til departement etter nye krav», DFØ. Statlige virksomheters årsrapport til departement
- ”Veiledning gjennom anskaffelsesprosessen”, Difi [URL: www.anskaffelser.no]
- ”Miljøledelse i staten. Prosjekt Grønn stat”, Miljøverndepartementet, 2003. [URL: <http://www.difi.no/filearchive/miljoverndepartementets-veileder-for-gront-stat.pdf>]
- «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten», Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, 2010. URL: http://www.regjeringen.no/upload/FAD/Vedlegg/Lønns-%20og%20personalpolitikk/Veileder_likestillingsredegjorelser.pdf

Regelverk, rutiner og strategidokumenter

- Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementet, 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013
- Hovedinstruks for økonomistyring i Justis- og politidepartementet, 2005. Tilgjengelig på intranettet til departementet: <http://intranett.jd.dep.no/Verktoy/Retningslinjer/>
- ”IKT-strategi i Justissektoren 2011-2015”, Justisdepartementet, 2011. http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/rapporter_planer/planer/2011/ikt-strategi-for-justissektoren-2011-201.html?id=654436
- IKT-styringsmodell for justissektoren, Justis- og beredskapsdepartementet
- IKT-handlingsplan for justissektoren 2015-2016, Justis- og beredskapsdepartementet
- Strategi for å øke antall lærlinger i staten, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, 06/2015

Rundskriv

- R-4/2010 Hovudbudsjettskriv for 2012, Finansdepartementet, 18.3.2011.
- R110/2013 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, Finansdepartementet 25.11.2013.
- R-111 Bruk av belastningsfullmakter og betalinger mellom statlige virksomheter, Finansdepartementet, 28.11.2007.
- R-116 Nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen, Finansdepartementet, 19.09.2014
- R-117 Internrevisjon i statlige virksomheter, Finansdepartementet, 20.05.15
- Rundskriv H-11/14 Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekke sinnenfor gjeldende budsjettammer (kurantprosjekter)

Annet

- Brev av 4.7.2008 fra justisministeren til underliggende virksomheter om brudd på regelverket om offentlige anskaffelser i justissektoren (krav om etablering av kontraktsarkiv mv.).
- Evalueringsportalen, SSØ [URL: www.evalueringsportalen.no]
- Brev av 14.09.2016 fra Kommunal- og moderniseringsministeren om tiltak for å øke antall lærlinger i staten.

Vedlegg 2 - Oversikt over styringsparametere, oppgaver og rapporteringer

Vedlegg 3 - Oversikt over statistikkrapporteringer for 2017

Vedlegg 4 - Oversikt over frister for løpende saker budsjett og etatsstyring

Vedlegg 5 - Mal for rapportering på IKT-prosjekt

Vedlegg 6 - Mal for rapportering på IKT-drift og forvaltning

Vedlegg 7 - Handlingsplan for IKT-området i justis- og beredskapssektoren 2017

Vedlegg 8 - KMDs rundskriv H-3/17 Fellesføringer i tildelingsbrevene for 2017

Vedlegg 9 – KMDs rundskriv H-09/2016 Digitaliseringsrundskrivet